

Huw Irranca-Davies AS
Cadeirydd y Pwyllgor Deddfwriaeth, Cyfiawnder a'r
Cyfansoddiad

6 Chwefror 2024

Annwyl Huw,

Adroddiad yr Ymchwiliad i Lywodraethiant y DU a'r UE

Diolch am eich llythyr ynghylch Adroddiad y Pwyllgor Deddfwriaeth, Cyfiawnder a'r Cyfansoddiad ar ei ymchwiliad i lywodraethiant y DU a'r UE. Mae'r adroddiad yn rhoi sylw i faterion pwysig ynglŷn â rôl y Senedd a'r gwledydd datganoledig yn y strwythurau sydd wedi dod i'r amlwg i reoli cysylltiadau rhwng y DU a'r UE ar ôl ymadawiad y DU â'r UE. Mae Aelodau o'r Senedd o bob plaid wedi dangos eu diddordeb mewn ymgysylltu â'r strwythurau newydd hyn ac mae Comisiwn y Senedd wedi cefnogi'r gwaith ymgysylltu rhyngwladol ac ymgysylltu â'r UE hwn drwy ein Fframwaith Rhyngwladol ar gyfer y Chweched Senedd. Mae'r dystiolaeth a gyflwynir yn eich adroddiad yn dangos gwerth y gwaith y mae'r Aelodau wedi'i wneud yn y maes hwn.

Ceir manylion am ymateb y Comisiwn i argymhelliad 18 ac argymhelliad 20 yn Atodiad 1.

Edrychaf ymlaen at y ddadl ar adroddiad y Pwyllgor. Os oes rhagor o wybodaeth yr hoffai eich Pwyllgor ei chael, yn awr neu pan fydd modd i'r Comisiwn ddarparu gwybodaeth ddefnyddiol i lywio ymchwiliad sy'n cael ei gynnal, mae croeso i chi roi gwybod i mi.

Cofion gorau,

Elin Jones AS
Y Llywydd a Chadeirydd Comisiwn y Senedd

Senedd Cymru
Bae Caerdydd, Caerdydd, CF99 1SN

✉ Sulafa.Thomas@senedd.cymru

☎ 0300 200 6227

Welsh Parliament
Cardiff Bay, Cardiff, CF99 1SN

✉ Sulafa.Thomas@senedd.wales

☎ 0300 200 6227

Atodiad 1

Argymhelliad 18. Dylai Comisiwn y Senedd a'r Bwrdd Taliadau barhau i roi cymorth priodol a digonol i Aelodau o'r Senedd a phwyllgorau'r Senedd i'w galluogi i ymgysylltu'n uniongyrchol â sefydliadau'r UE a rhanddeiliaid er mwyn sicrhau y caiff materion allweddol sydd o bwys i Gymru eu codi'n uniongyrchol ym Mrwsel.

Ymgysylltu Ewropeaidd a gefnogir gan Gomisiwn y Senedd

Mae cefnogaeth i waith a gweithgarwch ymgysylltu'r Senedd â'r UE yn dod o fewn Fframwaith Rhyngwladol ar gyfer y Chweched Senedd y Comisiwn. Diben y Fframwaith hwn yw darparu atebolrwydd, eglurder a chyfeiriad i'r gweithgaredd seneddol rhyngwladol a ariennir gan Gomisiwn y Senedd.

Mae'r Fframwaith yn cydnabod arwyddocâd ymgysylltu'n uniongyrchol ar y llwyfan rhyngwladol ar gyfer y Senedd. Mae'n adlewyrchu'r farn a fynegwyd gan Bwyllgor Materion Allanol a Deddfwriaeth Ychwanegol y Bumed Senedd wrth edrych ymlaen at anghenion y Chweched Senedd:

"Mae bod yn sefydliad rhyngwladol uchel ei barch yn rhan bwysig o fod yn ddeddfwrfa genedlaethol, gan gyfrannu at gyfnewid gwybodaeth ac elwa o hyn, dod o hyd i gynghreiriaid a chynyddu'r dylanwad y gall y Senedd ei gael drwy waith craffu a chynrychiolaeth."

Ceisio'r Fframwaith gynorthwyo i nodi cyfleoedd i gyfnewid gwybodaeth a chydweithio ar sail rhyng-sefydliadol er budd pobl Cymru. Mae'n cydnabod gwerth a phwysigrwydd meithrin enw da'r Senedd fel sefydliad, ac ar y llwyfan rhyngwladol, drwy ymgysylltu a chydweithio, boed hynny o dan arweiniad Aelod neu bwyllgor.

I'r perwyl hwn, mae'r Comisiwn wedi parhau i gadw presenoldeb yn Nhŷ Cymru ym Mrwsel. Defnyddir ein presenoldeb i hwyluso ymgysylltiad yr Aelodau â sefydliadau'r UE ac i hyrwyddo gwaith pwysig a safonol iawn pwyllgorau ac Aelodau o'r Senedd ar feysydd polisi perthnasol. Mae hefyd yn hwyluso gwaith casglu tystiolaeth ac ymgysylltu â rhanddeiliaid gan bwyllgorau'r Senedd fel rhan o'u gwaith.

Mae'r Comisiwn yn parhau i gefnogi gwaith pwyllgorau ac Aelodau o'r Senedd yng Nghynulliad Partneriaeth Seneddol y DU-UE ac mae wedi cefnogi eu galwadau i Aelodau o'r Senedd chwarae rhan mor llawn â phosibl yn y corff.

Rydym yn parhau i ddarparu staff y Comisiwn a chymorth ariannol i Aelodau o'r Senedd ymgysylltu â Grŵp Cyswllt Pwyllgor y Rhanbarthau-DU, gan gynnwys bod y sefydliad cyntaf yn y DU i gynnal cyfarfod o'r Grŵp ym mis Mawrth 2022.

Parheir i ddarparu adnoddau i gefnogi'r Aelodau a phwyllgorau yn y gweithgareddau hyn yn ystod y Chweched Senedd a chan gydnabod mai'r galw fydd yn arwain yn hyn o beth, caiff ei adolygu'n barhaus. Bwriad y Comisiwn yn y flwyddyn ariannol nesaf (2024-25) yw diogelu'r lefelau cyllido a ddarparwyd i gefnogi ymgysylltiad yr Aelodau yn rhyngwladol ac ar lefel yr UE.

Y prif ffynonellau cyllid a ddarperir gan y Comisiwn i gefnogi ymgysylltiad â sefydliadau'r UE yw

cyllideb teithio a chynhaliaeth y pwyllgorau, a chyllid ac adnoddau a ddefnyddir i gefnogi presenoldeb parhaus y Senedd yn Nhŷ Cymru, Brwsel. Mae hwn wedi ariannu dau ymweliad o bwys â Brwsel ym mis Medi (gan y Pwyllgor Deddfwriaeth, Cyfiawnder a'r Cyfansoddiad) a mis Tachwedd (gan Bwyllgor yr Economi, Masnach a Materion Gwledig) a darparwyd cymorth sylweddol gan swyddogion.

Er bod penderfyniad y Comisiwn i ariannu taliad costau byw i staff o arbedion yn ystod y flwyddyn wedi effeithio ar y gyllideb pwyllgorau, yn yr un modd â chyllidebau eraill y Comisiwn, gwnaed ymdrechion i sicrhau bod yr holl weithgarwch a gynlluniwyd gan y pwyllgorau yn cael ei ariannu.

Ers hynny cafwyd dwy drafodaeth yn Fforwm y Cadeiryddion ar ddarparu adnoddau ar gyfer gweithgarwch pwyllgorau o'r math hwn, a thrwy'r rhain mynegwyd safbwyntiau Cadeiryddion y pwyllgorau yn glir. Mae'r safbwyntiau hyn wedi'u hystyried wrth ddatblygu cyllideb y Comisiwn ar gyfer 2024-25.

Darpariaeth y Bwrdd Taliadau Annibynnol o ran teithio.

Mae Bwrdd Taliadau Annibynnol y Senedd yn gorff sy'n gyfrifol am sicrhau bod y taliadau a'r adnoddau cywir ar gael i Aelodau o'r Senedd fel y gallant gyflawni eu rôl. Mae hyn yn cynnwys gwneud darpariaeth ar gyfer teithio, a nodir ym Mhenderfyniad y Bwrdd ar Gyflogau a Lwfansau'r Aelodau. Comisiwn y Senedd sy'n gyfrifol am weinyddu'r Penderfyniad.

Mae'r Penderfyniad yn gwneud darpariaethau ar wahân ar gyfer teithio rhyngwladol gan Aelodau unigol pan fo'r ymweliad arfaethedig yn bodloni'r meini prawf a bennwyd gan y Bwrdd Taliadau.

Cyn teithio, rhaid i'r Aelodau anfon achos busnes at y Tîm Cymorth Busnes i'r Aelodau i'w gymeradwyo, gan egluro'r rhesymeg dros yr ymweliad, nifer yr arosiadau dros nos, a sut y bydd yr ymweliad yn bodloni'r gofyniad iddo gael ei gynnal o reidrwydd er mwyn galluogi'r Aelod i gyflawni ei ddyletswyddau.

Er bod yn rhaid i'r Comisiwn ystyried pob cais yn ôl ei rinweddau ei hun, rhagwelir y byddai teithio i Frwsel neu i rywle arall sy'n galluogi'r Aelodau i ymgysylltu â sefydliadau a rhanddeiliaid yr UE er mwyn sicrhau bod materion allweddol o bwys i Gymru yn cael eu codi, o fewn cwmpas y darpariaethau teithio rhyngwladol a bennwyd gan Fwrdd Taliadau Annibynnol y Senedd.

Mae'r Comisiwn yn cydnabod bod y darpariaethau ar gyfer teithio i'r UE a bennwyd gan Fwrdd Taliadau Annibynnol y Senedd wedi newid ers i'r DU ymadael â'r UE. Er y darparwyd ar gyfer teithio i'r UE yn benodol, ac ar wahân, o dan Benderfyniadau blaenorol, mae'r Fframwaith presennol a bennwyd gan y Bwrdd Taliadau yn galluogi'r Aelodau i deithio i'r UE, heb y 'capiâu' rhifiadol.

Yn ystod tymor y Senedd hon, mae 13 o ymweliadau rhyngwladol gan Aelodau wedi'u hariannu o dan y Penderfyniad, ac roedd 9 ohonynt ag Aelod-wladwriaethau'r UE, gan gynnwys un â Brwsel.

Argymhelliad 20. Dylai Comisiwn y Senedd hwyluso ymgysylltiad rheolaidd â sefydliadau cymdeithas sifil yng Nghymru ar faterion y DU-UE. Er enghraifft, mewn perthynas â chyfarfodydd rheolaidd sy'n cynnwys Aelodau o'r Senedd ar rwydweithiau allanol perthnasol, cyrff y DU-UE, Cadeiryddion Pwyllgorau perthnasol a sefydliadau cymdeithas sifil sy'n ymwneud â gwaith ar y materion hyn.

Mae Comisiwn y Senedd, drwy ei gefnogaeth i'r Aelodau a benodwyd i gyrff allweddol rhwng y DU

a'r UE, wedi ceisio hwyluso ymgysylltiad yr Aelodau â sefydliadau cymdeithas sifil yng Nghymru ar y pynciau hyn.

Er enghraifft, fel y gwyddoch, cefnogodd swyddogion Comisiwn y Senedd yr Aelodau a oedd yn bresennol yng nghyfarfod diwethaf Cynulliad Partneriaeth Seneddol y DU-UE (PPA) i weithio gyda Fforwm Cymdeithas Sifil Cymru ar Brexit i nodi meysydd allweddol o ddiddordeb i sefydliadau yng Nghymru cyn cyfarfod diwethaf y Cynulliad Partneriaeth. Mae Comisiwn y Senedd hefyd wedi hwyluso ymgysylltiad pwyllgorau ac Aelodau o'r Senedd â sefydliad cymdeithas sifil yr Undeb Ewropeaidd, sef Pwyllgor Economaidd a Chymdeithasol Ewrop, gan gynnal dau ymweliad gan y Pwyllgor hwnnw â'r Senedd yn ystod y 18 mis diwethaf.

Mae gwaith eich Pwyllgor chi a phwyllgorau perthnasol eraill y Senedd hefyd yn ddiamau yn chwarae rhan allweddol o ran darparu cyfleoedd i sefydliadau cymdeithas sifil yng Nghymru godi materion sydd o bwys iddynt ar y pwnc hwn.

Mae swyddogion Comisiwn y Senedd yn fodlon edrych yn fanylach ar yr argymhelliad hwn gyda'r Pwyllgor, Cadeiryddion Pwyllgorau perthnasol eraill ac Aelodau o'r Senedd sydd â rolau perthnasol o ran deall pa ddulliau hwyluso ymgysylltu ychwanegol a allai fod yn bosibl ac yn fuddiol. Byddai angen ystyried goblygiadau unrhyw weithgareddau ychwanegol o ran adnoddau fel rhan o'r gwaith cynllunio busnes a chynllunio cyllideb y Comisiwn, ac yng ngoleuni ymrwymadau eraill yn y Fframwaith Rhyngwladol a'r cyllidebau ymgysylltu Ewropeaidd.

